Облікова картка ДіР

Image not found or type unknow

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001702

Державний реєстраційний номер: 0123U100317

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Удосконалення діагностики і лікування протозойних кишкових хвороб у військовослужбовців

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут мікробіології та імунології ім. І. І. Мечникова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012208

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 14-16, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61057, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380577314184, 380577313151

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Військово-медичний клінічний центр Північного регіону (Військова частина А-3306)

Код за ЄДРПОУ: 07931813

Місцезнаходження: вул. Культури, буд. 5, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380577021082

Внесок співвиконавця у звітний етап: Клінічна характеристика груп обстежуваних військовослужбовців; відбір зразків біологічного матеріалу; імунологічні та молекулярно-генетичні дослідження.

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 4030.540

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Удосконалення діагностики і лікування протозойних кишкових хвороб у військовослужбовців

Назва роботи англійською:

Improvement of diagnosis and treatment of protozoan intestinal diseases in military personnel

Реферат українською:

Мікроскопічне дослідження зразків калу (ЗК) від 705 військовослужбовців (в/сл.) Північного регіону України виявило 11,5 % поширеність уних паразитарних кишкових інвазій (ПКІ). Усі випадки ПКІ були зумовлені протозойними паразитами (85,4 % хвороботворні та 14,6 % коменсальні види). Blastocystis sp. і Dientamoeba fragilis визнано домінантними патогенами 94,2 %, Giardia lamblia 5,8 % інвазій у в/сл. Доведено, що загальноклінічне обстеження не здатне розрізнити перебіг протозойних кишкових хвороб (ПКХ) від проявів захворювань шлунково-кишкового тракту іншої етіології, тому верифікація діагнозу ПКХ повинна ґрунтуватись на результатах спеціальних лабораторних досліджень, спрямованих на виявлення їх збудників. Для оптимізації мікроскопічної діагностики ПКХ у в/сл. розроблено новий метод фарбування вологих мазків ЗК із використанням оригінального комбінованого рідкого барвника - суміші рівних об'ємів Бетайоду, 1 % водного розчину швидкого зеленого та гліцерину. Встановлено, що діагностична ефективність імуноферментного аналізу є обмеженою, а мікроскопічний метод (ММ) і мультиплексна полімеразна ланцюгова реакція в реальному часі (МП-ПЛР-РЧ) мають високу точність (92,9 % і 99,4 % відповідно) та специфічність (97,3 % і 100 % відповідно), однак чутливість ММ (66,7 %) є значимо нижчою за визначену для МП-ПЛР-РЧ (96,0 %). Розроблено економічно вигідну і практично доступну мікропробірочну технологію вирощування в RPMI 1640 Blastocystis sp. та D. fragilis, що дозволило вперше дослідити сприйнятливість регіональних штамів цих паразитів до дії метронідазолу (MTZ), ко-тримоксазолу (COT), нітазоксаніду, парамоміцину, івермектину і лопераміду. Для підвищення ефективності етіотропної терапії в/сл., хворих на бластоцистоз, діентамебіаз (або мікстні інвазії) запропоновано використовувати MTZ (препарат першої лінії), а COT як альтернативний засіб другої лінії з дотриманням рекомендованих правил дозування цих препаратів.

Реферат англійською:

Microscopic analysis of fecal samples collected from 705 service members in Northern Ukraine demonstrated an 11.5% prevalence of intestinal parasitic infections. All detected infections were attributed to protozoan parasites, comprising 85.4% pathogenic and 14.6% commensal species. Blastocystis sp. and Dientamoeba fragilis were recognized as dominant pathogens 94.2%, Giardia lamblia 5.8% of invasions in MP. It has been established that routine clinical assessment cannot distinguish the clinical presentation of intestinal protozoan infections from that of gastrointestinal diseases of other etiologies. Consequently, diagnostic confirmation must rely on specific laboratory investigations targeting pathogen detection. To optimize microscopic diagnosis of PID in MP a new method staining wet smears of FS has been developed using an original combined liquid dye - mixture of equal volumes of Betaiodine, 1% aqueous solution fast green and glycerin. It was found that the diagnostic efficiency of enzyme-linked immunosorbent assay is limited, and the microscopic method (MM) and real time multiplex polymerase chain reaction (MP-PCR-RT) have high accuracy (92.9% and 99.4%, respectively) and specificity (97.3% and 100%, respectively), however, the sensitivity of MM (66.7%) is significantly lower than that determined for MP-PCR-RT (96.0%). An economically viable and practically accessible microtube technology for growing Blastocystis sp. and D. fragilis in RPMI 1640 has been developed, which has made it possible for the first time to study the susceptibility of regional strains of these parasites to the action of metronidazole (MTZ), co-trimoxazole (COT), nitazoxanide, paramomycin, ivermectin, and loperamide. To increase the efficacy of etiotropic therapy in service members with blastocystosis, dientamoebiasis (or coinfections), it is suggested to utilize MTZ (first-line) and COT (alternative second-line), following standard dosage guidelines.

Індекс УДК:616:576.8, 576.8:616.993.1:616.34-008.314.4

Коди тематичних рубрик: 76.03.45

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Похил Сергій Іванович

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Спосіб фарбування вологих мазків біологічного матеріалу для мікроскопічного виявлення кишкових протозойних паразитів

Назва НТП англійською: The method of biological material wet smears staining for microscopic detection of intestinal protozoan parasites

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Лабораторна діагностика протозойних інфекцій

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Розроблено способів фарбування зразків біологічного матеріалу (калу, жовчі, вмісту або біоптату кишечнику, їх посівів у живильних середовищах тощо) для мікроскопічного виявлення та ідентифікації найбільш поширених кишкових найпростіших (Blastocystis sp., Dientamoeba fragilis, Giardia lamblia та Cryptosporidium spp.) з використанням суміші Бетайоду, 1 % водного (підкисленого) розчину швидкого зеленого та гліцерину із кінцевою концентрацією кожного компоненту близько 33,3 об. %.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Охоронні документи на ОПІВ

винаходи, корисні моделі, промислові зразки: Патент на корисну модель UA 156242 МПК G01N 1/30. Спосіб фарбування вологих мазків біологічного матеріалу для мікроскопічного виявлення кишкових протозойних паразитів / Кириченко І. І., Похил С. І., Тимченко О. М. ; ДУ "ІМІ НАМН". Заявка № 202303768, заявл. 07.08.2023. Опубл. 29.05.2024, Бюл. № 22

IX. Бібліографічний опис

Патент на корисну модель UA 156242 МПК G01N 1/30. Спосіб фарбування вологих мазків біологічного матеріалу для мікроскопічного виявлення кишкових протозойних паразитів / Кириченко І. І., Похил С. І., Тимченко О. М. ; ДУ "ІМІ НАМН". Заявка № 202303768, заявл. 07.08.2023. Опубл. 29.05.2024, Бюл. № 22

Kyrychenko I. I., Biriukov M. S., Pokhil S. I., Tymchenko O. M. Cultivation and cryopreservation of xenic cultures Dientamoeba fragilis in RPMI medium // Probl. Cryobiol. Cryomed. 2025. No. 1. P. 37-49. URL : https://doi.org/10.15407/cryo35.01.033

Kyrychenko I. I., Biriukov M. S., Pokhil S. I., Tymchenko O. M. Cultivation and cryopreservation of xenic cultures Dientamoeba fragilis in RPMI medium // Probl. Cryobiol. Cryomed. 2025. No. 1. P. 37-49. URL : https://doi.org/10.15407/cryo35.01.033

Anti-blastocystis activity of hop extracts in vitro / S. I. Pokhil, V. V. Kazmirchuk, O. M. Tymchenko [et al.] // Medicni perspektivi. 2024. Vol. 29, No. 1. P. 26-33. URL : https://doi.org/10.26641/2307-0404.2024.1.300778

Kyrychenko I. I. Pokhil S. I., Martynov A. V., Tymchenko O. M. Sensitivity of Blastocystis sp. clinical strains to new benzimidazol derivatives // Annals of Mechnikov Institute. 2023. No. 2. P. 37-44. URL : DOI : 10.5281/zenodo.8046133.

Кириченко І. І., Похил С. І., Тимченко О. М., Крестецька С. Л. Практична ефективність нового методу фарбування вологих мазків калу для мікроскопічного виявлення протозойних паразитів // Annals of Mechnikov Institute. 2023. No. 3. P. 11-19. URL : DOI: 10.5281/zenodo.8324695.

Kyrychenko I. I., Biriukov M. S., Pokhil S. I., Tymchenko O. M. Cultivation and cryopservation of protozoan intestinal parasites // 48th Annual Conference of Young Scientists "Cold in Biology and Medicine - 2024", May 15-16 2024. P. 22. URL : https://coldbiomed.cryo.org.ua/programma-1

"Технологія фарбування вологих мазків калу для мікроскопічного виявлення кишкових протозойних паразитів". Державний реєстраційний номер 0624U000015

"Технологія кріоконсервації культур протозойних кишкових паразитів". Державний реєстраційний номер: 0625U000009.

Кириченко І., Бірюков М., Похил С., Тимченко О. Бластоцистоз: епідеміологія і клінічні прояви (Інформаційний лист) // Annals of Mechnikov Institute. 2025. № 3. С. 107-108. URL : DOI: 10.5281/zenodo.17105732.

Кириченко І., Бірюков М., Похил С., Тимченко О. Бластоцистоз: принципи, критерії і методи діагностики (Інформаційний лист) // Annals of Mechnikov Institute. 2025. № 3. С. 109-111. URL : DOI : 10.5281/zenodo.17105640.

Спосіб фарбування вологих мазків калу для мікроскопічного виявлення кишкових протозойних паразитів / С. І. Похил, І. І. Кириченко, О. М Тимченко [та ін.] // Інформаційний бюлетень НАМН України. К., 2024. Вип. 57. С. 47-48.

Спосіб кріоконсервації культур кишкових протозойних паразитів [нововведення] / С. І. Похил, І. І. Кириченко, О. М. Тимченко [ті ін.] // Інформаційний бюлетень НАМН України. К., 2025. Вип. 59. С.

Спосіб культивування збудників бластоцистозу та діентамебіазу у мікропробірках [нововведення] / С. І. Похил, І. І. Кириченко, О. М. Тимченко [та ін.] // Інформаційний бюлетень НАМН України". К., 2026. Вип. 61

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Мінухін Валерій Володимирович
д.мед.н., 03.00.07

Перелік осіб-виконавців

Бірюков Михайло Сергійович

Кириченко Ігор Іванович

Костиря Ірина Анатоліївна
(н.с, 03.00.07)

Похил Сергій Іванович
(д. мед. н., с.н.с., 03.00.07)

Тимченко Олена Миколаївна
(к. мед. н., ст. наук .співр.)

Чигиринська Ніла Анатоліївна
(с.н.с., 03.00.07)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Крестецька Світлана Леонідівна

Телефон

0671612078

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна